

نا بو بهلى

هيدايهت مهلاعه لى

دانيمارك

hidayat_malaali@yahoo.com

دسهه لاتدارانى كوردوستان بەرددوام خەريکن بۇ جىخستنى بەرژوهەندى و مسوگەر كردنى دسهه لاتىكى داسەپېنراو " بهلى " بەخەللىكى كوردوستان دەكەن ، ئەم نەزمونە چەندىن جار دووبارە بۇتەوە خەللىكى بۇ " بهلىيەكى " سەر كاغەز چەندىن جار براونەتە بەرددم سندوقەكانەوە ، ئەم " بهلىيانە " بۇ هەئىزادرەن بۇبىيەت يان بۇ دەستور يان هەر پۈزۈشىيەكى تر يەك ناواھەرەك و يەك ئامانچىيان ھەبۈوهە يە ، دسهه لاتداران لە بىيگەي ئەم " بهلىيانە " وە دەيانەۋىت چەسازىندەوە بىيماقى خەللىكى كوردوستان بەقۇولى خۆيان ياسايى و دەستورى بىكەنەوە ، خەللىك بەپرس بەكەن لە هەر دەستور بەپىشەتىكى سیاسى و كۆمەلەتىيەتى ، سەرەپ نازەزايەتى و دەتكىكى دىيارى " نا " يى لاوان بەو " بهلىيانە " بەلام دسهه لاتداران ھەميشە توانىيويانە بەشىوەيەكى فرييووكارانە بەھەر نزخىك بىيەت " بهلى " بەخەللىك بەكەن . خەللىكى كوردوستان چەند جارىيەك " بهلىيان " كردووه بەلام نەو " بهلىيانە " نەيانتوانىيە سەرەتايىتىن ماف و خواستەكانيان بۇ مسوگەر بىكەت ، چونكە " بهلىيەك " كە دسهه لاتداران فەرزى دەكتات بەسەر خەللىكا بۇ ياسايى و دەستورى كردنەوە ئەو سەركوتەيە كە بە نازەزايەتى و " نا " كانى خەللىكى كردووه لە چەند سالى رابۇوردودا ، ئەگەر بە سادە سەيرىيەك " بهلىكانى " سەر كاغەز و " نا " كانى نىيۇ نازەزايەتىيەكان و خۇپىشانداھەكانى خۇيىندىكاران ، مامۆستايىان ، كىرىكاران ، ياسانسان ، فەرمانىيەران ، كەمنەندامان ، پارىزىدران ، خانەنشىنان و چەندىن توپۇز دەستە دامەززاوەت تر بکەين ھەست دەكەين دوو كار و دوو ئازاستە پىچەوانەن " نا " يى خەللىك " نا " يە بهڈيانىك كە شايىستەيان نىيەو فەرز كراوه بەسەر دىياندا " بهلى " ي سەپېنراو بەسەر خەللىكا " بهلى " ي زنجىر كردن و شەرعىيەتدانە بەبىيماقى و چەسازىندەوەيان . ئەوا ئىستا جارىيەيتىر دسهه لاتدارانى كوردوستان خۆيان بۇ ئەو ئامادە دەكەن خەللىكى كوردوستان بۇ " بهلى " يەكىتىر بەرەنەوە بەرددم سندوقەكان و لە پۈزۈشىيەكى تەممۇمىۋايدا خەللىكى كوردوستان لە دەركاى " بهلى " وە بکەنە ژۇورى تارىكى دسهه لاتى مىلىشىاى و بىيماقى خۆيان .

مەسىلهى دەنگىدان و پەسەند كردى دەستورى ھەرىيى كوردوستان ئەم ماوەيە ج بۇ دسەلات و ج بۇ خەللىك بۇتە مايىەي مشتومر و قىسە باسى لەسەر دەكىيەت ، دسەه لاتداران دەيانەۋىت ئەم پۈزۈشىيە بەشىوەيەك تىپەرېن كەدەنگى نازەزايەتى بەم دەستورە بەگۆيى خەلکىدا ئەگەنەت و ناواھەرەكى دىرى ئىنسانى و چەواشەكارانە دەستورەكەيان ئاشكارانەكىيەت ، دەستور بۇ دسەلات بەماناي دووبارە كردنەوە ئەوەي كە 15 سالە ئەنجامى دەدەن بەرانبەر خەللىكى كوردوستان ، دسەه لاتىك 15 سالە بە كردووه ئەيتوانىبىيەت سادەتىرەن داواكاري خەللىك وەلام بەاتەوە ، دەبىيەت ئەم دسەه لاتە لە بىيگەي دەستورەكەيەوە چى بۇ خەللىكى كوردوستان بىكەت ؟ ئەم دەستورە دەيەۋىت ئەلەقەيەكىتىر ئەو زنجىرە دەكەن بىيەت كە 15 سالە دەكىيەتە گەردىنى خەللىك و چوارچىيەكى ئاسىنин بۇ بەشدارى و ئىرادە نواندىنى ئىنسانەكان دەكىيەت خەللىكى كوردوستان بە پەسەند كردى ئەم دەستورە نەھامەتىيەكى زياڭر بۇ سەر نەھامەتىيەكانى زيانى خۆيان زىياد دەكەن ، ئەم دەستورە پەيامى پارىزىكارى كردى كورسى دسەه لاتى لەھەنداوى خۇيدا ھەنگىتەوە ، لە شىوهشدا نەيانەۋىت وانىشان بەدەن كە بەندەكانى ئەم دەستورە ماف و ئازادىيەكانى خەللىك دەپارىزىت ، خەللىكى كوردوستان " نا " يى نازەزايەتىيەكانيان و " نا " كانيان بەدەستور يەكىخەن و پىشانى دسەه لاتدارانى بەدەن كە خەللىكى كوردوستان شايىستە دەستورىيەكى پىشكەوت خەزىنە ئىنسانىيە ، نەك دەستورىيەقەومى و مەزھەبى .